

z přírodovědy, ze zeměpisu a z výchovy k občanství. V případě zeměpisu a zejména výchovy k občanství navíc roste význam rozsahu domácí přípravy a existence jasných pravidel hodnocení.

- V případě testu z dějepisu lze opětovně pozorovat významný vliv schopnosti žáků samostatně řešit zadané úlohy, oblíbenosti předmětu a jeho otevřenosti k otázkám a výměně zkušeností žáků a rozsahu domácí přípravy na úspěšnost žáků v něm. Specificky se pak objevuje faktor spojený s debatou o hodině po skončení výuky a rovněž faktor práce ve skupině, kdy časté využití této formy výuky snižuje úspěšnost žáků v testu.
- Využití práce v hodině a portfolia výstupů žáků jako hlavních nástrojů klasifikace jsou nejvýznamnějšími faktory ovlivňujícími úspěšnost žáků v testu z hudební a výtvarné výchovy. Pozitivně působí rovněž docházka žáka na hudební obor ZUŠ, přičemž podobný vliv není pozorován pro obor výtvarný.

Konečně uveďme, že poměrně nízká hodnota adjustovaného R^2 u většiny testovaných předmětů a vzdělávacích oblastí (hodnoty 0,21 až 0,55) ponechává prostor pro existenci dalších vlivů, které nebyly uchopeny v realizovaném šetření.

5 Hodnocení dotazníků učitelů

V každé ze škol, v nichž žáci řešili testy, odpovídali 1–3 učitelé na otázky učitelského dotazníku. Otázky v dotazníku se týkaly jak obecných výukových situací, tak specifik výuky jednotlivých skupin předmětů.

5.1 Základní údaje o učitelích

Hodnocení základních údajů o učitelích vychází z otázek dotazníků, které se týkají:

- celkového počtu učitelů participujících na dotazníkovém šetření a jejich struktury vzhledem k vyučovanému předmětu, pohlaví a délce praxe,
- fluktuace učitelů ve vazbě na počet škol, v nichž učitel působil v průběhu posledních pěti let,
- rozsahu a inspirativnosti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

5.1.1 Počet a strukturální charakteristiky učitelů

Hodnocení učitelského dotazníku je založeno na odpovědích 8 973 učitelů, z nichž necelých 9 % připadá na učitele víceletých gymnázií a 4 % na učitele škol neveřejného zřizovatele. Pro další charakteristiky učitelů odpovídajících v dotazníkovém šetření platí:

- Z celkové populace odpovídajících učitelů připadá na 1. stupeň základních škol 30 % učitelů a na 2. stupeň základních škol 70 % učitelů. V případě učitelů 2. stupně základních škol je struktura jimi vyučovaných předmětů, respektive předmětů, se kterými jsou spojeny jejich odpovědi v dotazníku, zachycena na následujícím obrázku. V návaznosti na utváření výběrových souborů škol účastnících se testování spojovali odpovídající učitelé své odpovědi nejčastěji se třemi základními předměty – matematika, český jazyk a cizí, primárně, anglický jazyk. Počet učitelů odpovídajících na dotazník ve spojení s dalšími předměty testování je výrazně nižší.